

**Силабус навчальної дисципліни
«ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
 Спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія)
 Освітня програма: Середня освіта (Історія, Географія)
 Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
 Курс: IV
 Семестр: 7 – 8

Факультет	Природничо-географічний
Кафедра	Географії та методики її навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Кравцова Ірина Віталіївна Посада: доцент кафедри географії та методики її навчання E-mail: i.v.kravcova@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3982
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	6 / 180
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (40 год.), лабораторні (40 год.), самостійна робота (100 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність При вивченні навчальної дисципліни «Фізична географія України», виконанні наукових проєктів, статей, ІНДЗ дотримуємося етичних принципів та визначених законом правил, якими повинні керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень, викладених у положеннях Кодексу академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, затвердженого рішенням вченої ради університету (протокол № 4 від 28 листопада 2017 року).</p> <p>Відвідування занять Відповідно до пункту 1 розділу IV «Права та обов'язки осіб, які навчаються в університеті» Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, затвердженого рішенням вченої ради університету (протокол № 10 від 28 квітня 2015 року), здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку університету; виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями; виконувати вимоги навчального плану в терміни, визначені графіком освітнього процесу; відвідувати заняття відповідно до навчального плану та розкладу занять; своєчасно інформувати про можливість відвідувати заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки, контрольні роботи тощо через поважні причини.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти Освітня, розвиваюча та виховна мета навчальної дисципліни передбачає формування творчої активності та ініціативності здобувачів вищої освіти під час роботи на лекційних заняттях, виконанні завдань лабораторних робіт, самостійної роботи, підготовки та захисту ІНДЗ; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії.</p>
Що будемо вивчати?	Природні умови та природні ресурси України
Чому це треба вивчати?	Знання теоретико-методологічних основ регіональної фізичної географії; історії формування території України; історії вивчення природи і розвитку природничо-географічної науки; загальних і регіональних особливостей

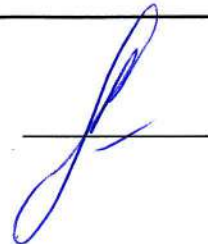
	природних умов і природних ресурсів України, ландшафтної структури і фізико-географічного районування, питань раціонального природокористування та охорони природи.
Яких результатів можна досягнути?	Знає теоретико-методичні основи регіональної фізичної географії; історію формування території України, вивчення її природи і розвитку природничо-географічної науки. Аналізує природні умови і природні ресурси України. Знає ландшафтну структуру і фізико-географічне районування України. Оцінює регіональний стан геоecологічних проблем країни.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки, технологій. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність планувати та управляти часом. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність працювати в команді. Навички міжособистісної взаємодії. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Знання концептуальних наукових і практичних основ з фізичної географії України. Здатність до критичного осмислення наукових теорій сучасної фізичної географії, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності. Поглиблені когнітивні та практичні уміння, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.
Зміст дисципліни	Поняття про регіональну фізичну географію. Географічне положення, територія, кордони України, геополітичні проблеми. Дослідження природних умов і природних ресурсів України. Геологічна будова. Основні етапи геологічної історії. Мінерально-сировинні ресурси. Орографія. Геоморфологічна будова України. Загальна характеристика клімату України. Кліматичні сезони. Коливання і зміни клімату. Кліматичне районування України. Чорне і Азовське моря. Річки України. Озера, болота і підземні води. Ґрунтово-рослинний покрив і тваринний світ України. Неприятливі фізико-географічні процеси і шляхи боротьби з ними. Ландшафти і фізико-географічне районування України. Принципи та схема фізико-географічного районування України. Зона мішаних хвойно-широколистих лісів України. Зона широколистих лісів України. Лісостепова зона України. Степова зона України. Карпатсько-Український гірсько-лучно-лісовий край. Кримський гірсько-лучно-лісовий край. Природоохоронні території України. Регіональний аналіз геоecологічних проблем України.
Обов'язкові завдання	Підготовка до лекційних занять; виконання лабораторних робіт; опрацювання матеріалу, винесеного на самостійну роботу; підготовка та захист індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ); виконання модульних і підсумкових контрольних робіт.
Міждисциплінарні зв'язки	«Картографія з основами топографії»; «Геологія з основами геохімії»; «Метеорологія та кліматологія»; «Гідрологія»; «Геоморфологія»; «Загальне землезнавство»; «Географія материків та океанів».

Інформаційне забезпечення
(з репозитарію, фонду
бібліотеки УДПУ та ін.)

1. Атлас природных условий и естественных ресурсов Украинской ССР. М. : Главное управление геодезии и картографии при Совете Министров СССР, 1978. 183 с.
2. Географічна енциклопедія України : в 3-х Т. / редкол. О.М. Маринич та ін. К. : „Українська енциклопедія” ім. М.П. Бажана, 1989. 1993 с.
3. Географія Української РСР / за ред. М.Д. Пістуна, Є.Й. Шиповича. К. : Вища школа, 1982. 303 с.
4. Заставний Ф.Д. Географія України : у 2-х книгах. Львів : Світ, 1994. 472 с.
5. Ланько А.І., О.М. Маринич, М.І. Щербань, П.Г. Шищенко. Фізична географія Української РСР / за ред. О.М. Маринича. К. : Вища школа, 1969. 144 с.
6. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України : підручник. К. : Знання, КОО, 2003. 479 с.
7. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України : підручник. К. : Знання, 2005. 511 с.
8. Маринич О.М., Ланько А.І., Щербань М.І., Шищенко П.Г. Фізична географія Української РСР / за ред. О.М. Маринича. К. : Вища школа, 1982. 144 с.
9. Масляк П.О., Шищенко П.Г. Хрестоматія з географії України. К. : Генеза, 1994. 448 с.
10. Молочко В.В., Бонк Ж.Є., Дрогушевська І.Л. та ін. Атлас вчителя. К. : ДНВП «Картографія», 2010. 328 с.

Поточний контроль	Виконання лабораторних робіт, модульних контрольних робіт, ІНДЗ (за вибором викладача)
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробник

доц. Кравцова Ірина Віталіївна